53e jaar — Nr 135. Zaterdag, 10 November 1906.

DE POSTRIJDER DER PROVINCIE LIMBURG.

Men schrijft in te Tongeren bij V. COLLÉE, uitgever en eigenaar van dit blad.

De *POSTRIJDER* verschijnt 's dinsdags, 's donderdags en 's zaterdags.

Alle toezendingen van brieven, geld of aankondigingen moeten *franco* gedaan worden aan den uitgever, **Groote Markt, te Tongeren.**

Abonnement :

Drie maal per week : 6 fr. per jaar.
Twee " " 5 "
Een " " 4 "

Een blad afzonderlijk 10 centiemen.

De abonnementen zijn vooraf betaalbaar.

Aankondigingen : 15 centiemen per drukregel.

Reclamen, vonnissen en andere artikels vooraan of binnen in het blad 1 frank den drukregel.

TONGEREN, DEN 10 NOVEMBER 1906.

VAN ALLES WAT.

Over eenige jaren, toen de ongeloovigen tegen God en zijn gebod uitvielen, zongen zij gewoonlijk het deuntje : « De godsdienst is goed voor de vrouwen en kinderen, maar de mannen moeten zich van al die kwezelarijen ontlasten ; die kleingeestigheden zijn niet meer van onzen tijd ; een man moet vrij en onbevreesd het leven doortrekken en er van genieten zooveel hij kan ».

Alhoewel die godloochenaars in dien tijd het geloof goed en zelfs nuttig achtten voor vrouwen en kinderen, toch zou men het aan hunne handelwijze niet gezegd hebben. Daar weten de mannen nog van te spreken die, in de droevige dagen van den schoolstrijd, krachtdadig hebben meêgezongen : « Zij zullen haar niet hebben de schoone ziel van 't kind !.... » Die mannen weten wat al zotte en onberekenbare kosten het liberale gouvernement toen gedaan heeft om aan alle kinderen een onzijdig, d. w. z. ongodsdienstig onderwijs op te leggen, om van die reine zieltjes afschuwelijke godloochenaars te maken.

Hetgeen zij vroeger onderduims bewerkten, daar schamen zij zich niet meer om en in hunne oogenblikken van rechtzinnigheid, durven zij verklaren dat alle geloof ook uit de kinderharten hoeft geroofd om hun van jongs af den geest der vrijdenkerij in te pompen.

Moesten die ongeluksvogels in hunne pogingen gelukken, gij zoudt alras de maatschappij in rep en roer zien staan, en beroofd van allen teugel zou zij met rassche schreden naar den afgrond dalen.

Ziehier wat Victor Hugo er over dacht; die was op de hoogte der zaken en zijne getuigenis kan niet verdacht worden door onze hedendaagsche papenvreters :

« De onwetendheid aangaande God is, om zoo te zeggen, de grootste der kwalen... Wanneer Frankrijk zal kunnen lezen, laat dan dit verstand, dat gij ontwikkeld hebt, niet zonder leiding. De ontwetendheid is beter dan de slechte wetenschap. Zaait dus in de dorpen de leering van 't Evangelie : Hetgeen den mensch goed maakt, sterk, wijs, voorzichtig, welwillend, weerdig van de vrijheid, is van altijd de hoop voor zich te hebben op een beter leven, stralend door duisternissen van het tegenwoordig leven. Ik wil dus oprecht, ik zeg meer, ik verlang vurig het GODSDIENSTIG onderwijs. »

Men heeft in Frankrijk dien raad met de voeten getreden. Het ontwikkelde verstand is zonder leiding gelaten en heden ziet men er de droevige gevolgen van.

Hopen wij dat die grootste der kwalen, de ontwetendheid aangaande God nooit ons geliefd België beheersche !

* * *

De Fransche vrijdenkers die in Frankrijk aan 't bewind des lands zijn komen een nieuw middel uit te vinden om de catholieke Geestelijkheid op eene tot hiertoe ongehoorde wijze den duivel aan te doen.

Al de priesters die zouden durven weigeren kerkelijke vereenigingen te stichten en getrouw blijven aan 't Roomsche Catholiek Geloof, zullen van hunne Fransche nationaliteit beroofd worden en in hun vaderland behandeld worden als de ambtenaren van een vreemden vorst.

Ziedaar hoe de Fransche logiegasten de gewetensvrijheid verstaan. Langenooten !.... Wanneer de liberalen en socialisten hier zullen meester zijn, zult ge het hier ook zien gebeuren ! Onthoudt het !

* * *

Zooals men weet is het *Maison du Peuple*, van Verviers, in failliet. Het blad *le Peuple* heeft dat ongeluk diep betreurd, maar 't is al ; de miljoennairs der partij hebben niets gedaan om die ramp te verhinderen en hun blad die droefheid te sparen.

't Was nochtans zoo moeilijk niet. Het tekort bedroeg slechts 124,000 frank. Dat is eene kleinigheid voor eene partij die onder hare leden eenen Furnémont telt, met 300 fr. inkomen daags en eenen Grimard, die, in 1902, aan de socialistische werklieden beloofd heeft dat hij hun zijne fortuin, geheel zijne fortuin zou schenken.

Veel beloven, weinig geven, doet den zot in vreugde leven, zegt het spreekwoord.

* * *

DE BOER ZAL 'T AL BETALEN. — De boeren staan tegenwoordig in Holland aardig te kijken. Er is daar sedert verleden jaar een liberaal ministerie aan 't hoofd. Dit ministerie heeft een wetvoorstel neêrgelegd over de « inkomsten-belasting », waardoor twee andere belastingen : vermogensbelastingen en bedrijfsbelastingen kunnen nogal wel vergeleken worden aan hetgeen men bij ons heet : personeele belasting en patent.

Men had, in Holland, de menschen wijs gemaakt dat de « inkomsten-belasting » veel volksgezinder en veel beter was dan de bestaande belastingen. Veel hadden het geloofd. En velen zijn... bedrogen. In Holland, zoowel als in België, betalen de landbouwers geen patente, omdat zij, voor de uitoefening van hunnen stiel, reeds betalen in grondbelasting, watergeschot, enz. Maar, ach ! met de nieuwe belasting op het inkomen worden de boeren nu ook voor hun bedrijf aangeslagen, 't is te zeggen dat zij zullen moeten de patente betalen onder den naam van « inkomsten-belasting » !

Zegt, boertjes van België, hebt ge geen goesting van hier te varen gelijk in Holland ? Dat komt er van als men katten in zakken koopt — en zich door een woord laat meêslepen, zonder te weten wat er onder verdoken zit. Men zou op veel van die zoogezeide hervormingen en veranderingen — schoone van verre maar dikwijls verre van schoone, — het opschrift mogen plakken dat men aan zekere hovingen leest : *Hier liggen wolfijzers en schietgeweeren*.

Als men in den klem zit, geraakt gij er uit !

Petrol als licht en vuur.

« De voorzichtigheid is de moeder van den porseleinwinkel. » Vele schijnen dit spreekwoord in het praktisch leven te vergeten of in den wind te slagen en onze dagbladen staan vol met verhalen van ongelukken door het onverstandig of onvoorzichtig gebruik van petrol veroorzaakt. Een bewijs te meer dat men met het vuur niet mag omgaan als met een speelding want die met vuur speelt verbrand wellicht zijne vingers En hoeveel vingers zouden ongedeerd gebleven zijn, hadden zij met meer omzichtigheid te werk gegaan !

Wanneer gij eene petrollamp wilt gebruiken, draait dan de wiek langzaam omhoog totdat gij ze kunt ontsteken en zoohaast ze brandt, plaatst het glas op den bek, zoo ge niet wilt dat de vlam naar binnen slá en groote scherven make door de ontploffing. Moest het gebeuren dat het voedsel ontbreekt terwijl de lamp aan 't lichten is, hoedt u dan van er olie in te gieten zonder ze eerst uit te hebben gedoofd. Een ongeluk hangt dikwijls aan een zijden draadje en kan zoo gemakkelijk vermeden worden !

Zoo ge u naar zolder of kelder moet begeven, laat uwe lamp in vrede en voorziet u van eene lanteern bijzonder als ge buiten huis moet zijn.

De slaapkamer doet ge beter met een kaarsken te verlichten, het brengt minder geur en gevaar bij, en indien gij gebruik maakt eener lamp, laat ze nooit branden terwijl gij slaapt, want ze zou u leelijke kuren kunnen spelen.

« Al te haastig en vangt niet » hoort men dikwijls zeggen ; doch als 't er op aan komt eene lamp uit te draaien dan schiet meer dan eens ons geduld te kort, om te wachten totdat het vriendelijk gepink is uitgestorven. Men tracht naar verkwikkende rust, draait de wiek een weinig omlaag, blaast eens in 't glas en 't is geklonken. Zoo denkt men toch, alhoewel de rampen er anders over spreken.

Al die voorzorgen bevrijden ons niet noodzakelijk van alle ongeluk. Doch moest eene lamp ontploffen, alhoewel ge ze goed onderhoudt giet er nooit water op, want dit is olie op het vuur werpen ; en den brandenden plas slechts vergrooten Overdekt hem met een beddeksel, eenen zak, een kleedingstuk, want vuur moet men den adem afsnijden en versmachten zoo men het wil versmoren.

Wat vuur aangaat, nooit mag men petrol gebruiken om de stoof te ontsteken. Met schavelingen, en hout kan men de moedwilligste kachel op eenige minuten roode kaken geven. Petrol op het vuur gieten is hoogst gevaarlijk want zoohaast het hout in brand schiet slaat de vlam van onder door de stoof en zet het vuur aan al wat er rondom staat. Doch vooral, nooit geene druppel petrol gegoten op het hout terwijl het reeds aan 't branden is. Dit is het beste middel om de petrolkruik te doen ontploffen en er zelfs met vreeselijke wonden, van af te komen.

Wat rouw en smerten zouden er niet gespaard zijn gebleven hadden vele huismoeders met meer voorzichtigheid te werk gegaan, wat ongelukken vermeden en ongelukkige slachtoffers van eene vreeselijke dood bevrijd. Het verleden weze dan eene beteekenisvolle verwittiging voor de toekomst !

GEMEENTERAAD VAN TONGEREN.

Zitting van maandag 5 November 1906.

Tegenwoordig : MM. MEYERS, burgemeester, DELVIGNE en MODAVE, schepenen ; DECKERS, JACQUES, VAN ORMELINGEN, VONCKEN, STOFFELS SCHAETZEN en ZEEGERS, leden.

M. de BURGEMEESTER overhandigt, bij het begin der zitting, de herinneringsmedalie der regeering van Z. M. Leopold II, aan de Heeren H. Berden, Voorzitter der Burgerlijke Godshuizen, H. Jansen, lid van hetzelfde bestuur, E. Polus, Secretaris der Kerkfabriek van O. L. V. Kerk, Ed. Hermans, lid van het Weldadigheidsbureel, Winckelsels, geneesheer van het Hospitaal, en A. Duchateau, hulpuitdeeler van het Weldadigheidsbureel.

Namens het gemeentebestuur wenscht M. de Burgemeester deze Heeren geluk, en drukt den wensch uit dat zij nog lange jaren met denzelfden iever zullen werken tot het welzijn hunner medeburgers.

Het proces-verbaal der laatste zitting, zal in eene volgende zitting gelezen worden.

De HEER SECRETARIS geeft lezing van twee ontwerpen van beraadslaging, die een gunstig advies uitdrukken nopens de pensioen aanvragen gedaan door M. A. Mevis, oud gemeenteonderwijzer, en M. Mathys G. A. oud leeraar aan het College onzer stad.

Goedgekeurd.

Openbare verlichting.

M. de BURGEMEESTER, zegt dat het College een zeer groot getal aanvragen, aanbiedingen, ontwerpen en inlichtingen ontvangen heeft betreffende de openbare verlichting. Dit uitgebreid dossier, te lang om lezing er van te geven, is ter beschikking der leden van den raad.

M. de BURGEMEESTER zegt dat hij te Saventhem, bij Brussel geweest is, om er de electrische verlichting te gaan zien, die er sedert een jaar is ingericht. Al de straten en bijna al de huizen dezer gemeente, zijn door de electriciteit verlicht. De lampen worden ontstoken rond 4 of 5 ure, tot 10 1/2 of 11 ure. Iedereen is er voldaan over de verlichting, die men uitmuntend vindt. De uitbating wordt er gedaan in *regie*.

Te Jambes, bij Namen, is de electrische verlichting in het begin minder voldoende geweest. Volgens ontvangene inlichtingen heeft men er een tweede machien moeten plaatsen, dat 50,000 fr. gekost heeft. Een kliënt, een groote nijveraar, zal als geabonneerde eene som storten die de intresten zal betalen. Thans is de verlichting uitmuntend.

De gemeentesecretaris heeft aan M. de Burgemeester gezegd, dat zoo men eene volmaakte verlichting wil daarstellen, waarover men te vreden zal zijn, men ongelijk zou hebben in het klein te beginnen ; men moet zich ook wachten van zekere raadgevende ingenieurs, die bijna altoos betrokken zijn in maatschappijen. Het is beter een man te kiezen die onafhankelijk is, en tevens bekwaam en goed op de hoogte, en hem goed te betalen.

Te Tamines, waar men de electrische verlichting gaat inrichten, bestaat een bijzondere toestand ; er bestaat namelijk eene vormingstatie, voor dewelke men de thans bestaande petroolverlichting wil vervangen door eene andere. De gemeente en de Staat zullen een verdrag sluiten, en de eerste zal zich gelasten met het daarstellen der verlichting, die met het abonnement van den Staat en der bijzonderen, winsten zal opleveren. In deze gemeente bestaat ook eene koolmijn, waarvan een duizendtal werklieden 's nachts door de straten moeten gaan ; deze zullen 's nachts ook verlicht zijn. Te Tongeren, zou zulks ook moeten zijn ; men zou slechts een gedeelte der lampen moeten uitdooven.

Als besluit zegt M. de BURGEMEESTER dat er thans een groot getal gemeenten zijn die hunne verlichting of de voorwaarden hunner verlichting hernieuwen, en dat er in gansch het land eene neiging is voor de electrische verlichting. Het is ook dit stelsel van verlichting dat de stad Tongeren, met 6 stemmen tegen 4 besloten heeft daar te stellen.

M. VAN ORMELINGEN zegt dat men te Nijvel de gasverlichting vervangen heeft door de electriciteit. Het gas koste er 2 centimen per lamp ; de electriciteit kost slechts 1 centiem 8 1/0.

M. VAN ORMELINGEN heeft eene soort van vragenlijst gestuurd aan een groot getal gemeenten, die de electrische verlichting hebben aangenomen. Deze vragenlijst betrof het getal inwoners der gemeente, het tijdstip waarop de verlichting er werd ingericht, of men er tevreden over is, of zij uitgebaat wordt in regie of in vergunning, het verschil van prijs tusschen de thans bestaande en de vroegere verlichting, enz.

39 gemeenten hebben deze vragenlijst beantwoord. Het zou te lang zijn al deze antwoorden te lezen. M. Van Ormelingen leest er slechts eenige, onder andere die van Morlanwelz, Esneux, Jumet, Bastogne, Jodogne, Iseghem, Wavre, Virton, Ougrée. Al deze gemeenten verklaren zich voldaan over de electrische verlichting, die zij verkiezen boven hunne voorgaande verlichting. Voor zekere gemeenten, is de prijs der electriciteit niet hooger dan die der petrool ; voor andere is hij lager als die van het gas. De thans bestaande verlichting der stad Tongeren, kost 3 centiemen per lamp en per uur ; te Nijvel kost de electriciteit slechts 1 centiem 8/10 per lamp en per uur.

Zonder zijn gedacht te uiten over de kwestie, zegt M. Van Ormelingen dat al de gemeenten zich voldaan verklaren over de uitbating in regie.

M. SCHAETZEN denkt dat een gasfabriek zou moeten uitgebaat worden in regie omdat zij gemakkelijk te bestieren is, maar dat de electrische verlichting slechts kan daargesteld worden door een goed ingerichte en van goede werktuigen voorziene maatschappij. Het stelsel der regie, zou voor de stad een sprong zijn in het onbekende. Vele kleine steden hebben op dit gebied erge teleurstellingen ondervonden ; aldus is het groot gesticht der Damen Urselinnen te Saventhem, niet door de electriciteit verlicht, en de statie van Vivegnis, is nog door de petrool verlicht.

M. VONCKEN verklaart zich partijganger der uitbating in regie. Al de gemeenten die men komt aan te halen, verklaren zich voldaan over dit stelsel. Te Saventhem, Wavre, Iseghem, enz., verwezenlijkt men winsten. Waarom zou zulks te Tongeren niet hetzelfde zijn ? Te Tongeren zal men een voldoende of ten minste zeer belangrijke drijfkracht hebben, door het gebruik van St-Jansmolen. Indien men het stelsel der vergunning aanneemt, dan zijn het de bijzonderen die de openbare verlichting betalen, en zoo er zich een maatschappij aanbiedt om de vergunning te bekomen, dan is het omdat deze zeker is winsten te verwezenlijken.

M. de BURGEMEESTER zegt dat in principe, uit persoonlijk gevoelen, hij partijganger zou zijn der regie, zoo deze voordeelen opleverde. Het eerste voordeel der vergunning is, dat de concessionnarissen al de inrichtingswerken zouden moeten verrichten, terwijl in regie de stad zulks zou moeten doen, en deze verplicht zou zijn eene leening te doen en nieuwe belastingen te heffen. Met het stelsel der regie is het gemeentebestuur overgeleverd aan het goeddunken van ambtenaars en bedienden.

M. VONCKEN. — Indien de verlichting te Tongeren uitgebaat wordt in vergunning, door eene maatschappij, dan heeft deze voor doel geen geld te verliezen. Zoo zij er verliest dan is het de stad en de bijzonderen die zullen moeten betalen. Waarom zouden wij niet kunnen doen, wat de straks aangehaalde steden gedaan hebben ?

M. de BURGEMEESTER zegt dat men geene vergelijking kan maken van onze stad met die of die welke straks werd aangehaald. De eene bezitten eene nijverheid, in andere is de handel grooter. De eenige aangehaalde stad die veel gelijkenis heeft met Tongeren is Nijvel. M. de Burgemeester zal er binnenkort naar toe gaan. Hij stelt voor aan de Maatschappij van Nijvel en aan andere, een voorstel te vragen van uitbating door vergunning, en een voorstel van uitbating in regie. De kwestie der regie en der vergunning, hangt af van den toestand van handel en nijverheid, en van het min of meer getal groote verbruikers. De stad, als bestierster, is aan de inwoners de openbare verlichting schuldig, daar dit eene veiligheid en een openbare dienst is. De bijzonderen abonneeren zich of abonneeren zich niet volgens hun goeddunken of volgens hunne belangen. De stad moet trachten aan de bijzonderen de best mogelijke verlichting te geven, aan den laagst mogelijken prijs. Ziedaar het op te lossen vraagstuk.

Op voorstel van M. de Burgemeester, beslist de raad zich aanstaande week opnieuw te vereenigen om een besluit te nemen.

Stads- & Provincienieuws.

Paardenmarkt te Tongeren, DONDERDAG 15 NOVEMBER.

Op de Markt van Tongeren van donderdag waren te koop gesteld, 294 koeien en kalveren, 152 vette varkens en 2043 magere varkens, schapen 2.

Apotheek. — Zondagsrust.

Zondag zal de Apotheek van M. VANDERYST alleen open blijven, van 12 uren 's middags tot 12 uren 's nachts, voor de dringende noodwendigheden.

De comptante betaling wordt vereischt.

De *Postrijder* van heden bestaat uit **twee bladen**.

St-Gregoriusbond der dekenij Tongeren. — De jaarlijksche algemeene vergadering van den bond zal plaats hebben toekomende donderdag 15 november.

Om 10 ure zal er in de hoofdkerk eene plechtige hoogmis gezongen worden door den Z. E. H. Deken. De leden van den bond zullen de gewijde zangen uitvoeren volgens de uitgave van het Vatikaan.

De geloovigen worden verzocht deze schoone plechtigheid bij te wonen.

Na de H. Mis, algemeene vergadering, concert en feestmaal.

Verleden maandag heeft de Koninklijke Harmonie der Concordia schitterende **serenaden** gegeven aan MM. Caïmo, Arrondissements-commisaris en Fl. Deploige, Lid van den provincialen raad, onlangs Ridders der Leopoldsorde benoemd.

M. Raoul Schmidt, Doctor in de Germaansche Philologie, is Leeraar ad interim benoemd bij het koninklijk atheneum van Charleroi.

Onderscheiding. — De groote wereldtentoonstelling van Milanen, in Italië, waarvan men wonderen vertelt zal op 11 november gesloten worden.

Ook zijn de onderscheidingen door onze landgenooten aldaar behaald, schitterend.

Bij een overzicht dezer bemerken we den naam van den heer *Félix Van Roost*, brouwer te Werchter, welke met zijn alom gekend bier Jack-Op, den Grooten Eereprijs bekwam.

Zeggen we nog terloops dat, op bijzonder verslag van den Jury, hem de hoogste onderscheiding toegekend werd voor de bieren van hooge gisting.

Uit den grond des harten en met ons de talrijke lezers van den POSTRIJDER, wenschen we den heer Van Roost hartelijk proficiat voor deze schoone onderscheiding welke eene kroon te meer is aan het bier Jack-Op en reeds zijne faam doet stijgen tot in het verre Italië.

Marlinne. — Morgen zondag, 11 nov., viert men alhier de St-Martens-kermis. Ofschoon het weder ons niet veel goeds voorspelt zal er het toch zeer vermakelijk toegaan : Er zullen eenige volkspelen plaats hebben ; een cirk, nogal belangrijk, zoo men zegt, wordt opgericht en zal eene belangrijke vertooning geven. De jeugdige gemeente fanfaren, onder het bestuur van haren talentvollen directeur, zal hare keurigste stukjes uitvoeren.

Menig mensch van rijpen leeftijd zoekt in dit seizoen niet naar de kermis te gaan ; immers de wegen zijn slecht en de duisternis vroeg, doch niet lang meer zal dit een hinderpaal zijn om in dezen tijd naar Marlinne te gaan. Dank zij den heer Huybrigts, den ijvervollen Bestuurder der Bruggen en wegen, te Tongeren, zullen wij binnen korten tijd den tram hebben. Aan dien heer vooraf de hartelijke dankbetuiging der inwoners van Marlinne en die der talrijke gemeenten die erdoor zullen begunstigd worden.

Hasselt. — HENGSTENKEURING. — De bewaringspremie werd toegekend aan den hengst van M. Bernard Strauven, van Basheers.

De 1e provinciale premie werd toegekend aan M. Lambert Mathei, van Jeuck ; de 2e aan M. Laurent Bodson, van Hex.

Werden goedgekeurd : hengsten toebehoorende aan MM. C. Oversteyns, Linkhout ; C. Cleeren, Stevoort ; J. De Fastré, Kerniel ; C. Timmermans, Linckhout.

—o— Op donderdag 22 November zal te Hasselt de inhuldiging der nieuwe lokalen van de Limburgsche Ambachtschool en van het Secretariaat der Maatschappelijke Werken, alsook de wijding der vlag van den Gewestelijken Christelijken Bond der erkende maatschappijen van Onderlingen Bijstand en Lijfrent plaats hebben. Ziehier de volgorde der feestelijkheden:

Om 1 1/2 ure namiddag, vorming van den *Stoet der Maatschappijen van Onderlingen Bijstand en Lijfrente* aan het nieuw secretariaat, Tramstraat, 5, (rechtover de statie), vanwaar men zich naar de hoofdkerk zal begeven.

Om 2 ure. Plechtig lof en *wijding van het Vaandel van den Gewestel. Christenen Bond door Z. D. H. Mgr den Bisschop van Luik.*

Om 2 3/4 ure, *bezoek aan de Ambachtschool* en aan de nieuwe lokalen van het Secretariaat.

Om 3 ure, Plechtige Vergadering. Dagorde :

1° Inrichting eener Limburgsche afdeeling van 't Algemeen Syndicaat der Kleine Burgerij.

2° Een woord over Beroepsonderwijs, door den E. H. Lenssen.

3° Propagande op maatschappelijk gebied — voordracht door den heer J. Ramaekers, Provinciaal Raadslid.

Ter wille eener vrouw

16e VERVOLG.

Maar daar volgt niet uit dat hij, te Buenos-Ayres verblijvende, juist in een hotel zijn intrek heeft genomen, merkte ik op, hij kan gelogeerd hebben bij vrienden, zoo niet eigen vrienden, dan misschien kennissen van Mulhausen. Evenwel wij moeten ons niet zoo spoedig laten ontmoedigen ; dezen middag ga ik verdere nasporingen doen en zal ik tevens in verschillige bladen aankondigingen plaatsen, daarin eene goede som geld aanbiedende voor diegene, die de laatste inlichtingen zullen kunnen geven omtrent Signor Godfrey Blake, laatst woonachtig bij de Plaza Taro Mijnen bij Cruz del Eje. Dat zal misschien iets helpen.

— Laat ons hopen, sprak zij, maar zou het niet beter zijn, als wij zelven naar de mijnen gingen ? Het is waarschijnlijk dat wij daar iemand zullen aantreffen, die ons zal weten te vertellen, in welke verhouding Mulhausen en Godfrey tot elkaar stonden, en waarom zij zoo plotselings van elkaar gingen. Mijnheer Brudenell, ik weet dat het slecht van mij is het te zeggen, aangezien ik slechts kan afgaan op mijne eigen overtuiging, maar als het blijken mocht dat mijn broeder dood is, dan zal ik beweren dat Mulhausen zijn moordenaar was.

— Maar als dat zoo is, zegde ik, waarom wil hij hem dan zoo gaarne terugvinden ? Neen, op dit punt kan ik het niet met u eens zijn. Met al zijne gebreken, geloof ik niet dat Mulhausen blijken zal, zóó slecht te zijn.

— Maar welk geheim zit hier dan achter ? vroeg zij ; waarom heeft Godfrey dan nooit meer iets van zich laten hooren en waarom verliet hij dan dezen man ?

Op die vraag kon ik haar niet antwoorden. Ik zegde niet dat het meest waarschijnlijke was, dat Godfrey Blake met zijn yacht schipbreuk had geleden en alles met man en muis vergaan was. Het zou dwaas en bovendien onvriendelijk zijn geweest haar bang te maken vóór het noodzakelijk was. Elk oogenblik kon er iemand tot ons komen, die meer licht wist te werpen in de duisternis.

Later op den dag bezocht ik weer verschillende hotels. Vargenal ging ditmaal met mij mee en gaf aan deze ernstige zaak iets grappigs, door de wijze waarop hij het Spaansch uitkraamde, dat hij aan boord had opgedaan. Maar alles was vergeefs ; wat wij ook deden, nergens vonden wij een spoor van den vermisten man, nergens iemand, die zich zijner wist te herinneren. Wanneer Godfrey Blake inderdaad te Buenos-Ayres was geweest, zooals wij alle reden hadden aan te nemen, moest hij zich voorzeker zeer afgezonderd hebben gehouden. En toch was het bijna onbegrijpelijk, dat een man van zijnen stand kon verbleven hebben in eene stad, waar elke kleinigheid druk besproken wordt, zonder iets te hebben gedaan, dat de aandacht had getrokken van deze of gene.

— Het baat niets, Vargenal, zegde ik, terwijl wij naar ons hotel terugkeerden, wij zijn bepaald op een verkeerden weg. Wij moeten afwachten of onze annoncen morgen meer zullen uitwerken.

— O, waarom heeft de jongen mij toch niet geschreven vóór hij verdween, zegde Vargenal ernstig, al had hij alleen maar een proces tegen Mulhausen ingesteld, dat was reeds iets geweest. Ik zal morgen eens bij de rechtbank inlichtingen vragen, misschien heeft hij wel iets van dien aard gedaan.

— Welk nieuws brengt ge mij ? vroeg jufvr. Blake, toen wij haar een half uur later ontmoetten.

— Niets, tot ons spijt, antwoordde ik, wij hebben alle hotels bezocht en ook een paar banken.

— En weet men daar niets ? vroeg zij met een trek van teleurstelling op het gelaat.

— In het geheel niets, antwoordde ik, en ik gevoelde dat ik er alles voor zou gegeven hebben, als ik haar slechts eenige hoop had kunnen geven.

— Het is dan ook zoo vreeselijk, riep zij, wat zou er toch van den armen jongen geworden zijn.

— Kom, kom, jufvr. Blake, zegde ik, gij die u tot hiertoe zoo dapper gehouden hebt, moet den moed niet opgeven. Bedenk dat wij thans in het land zijn waar wij werken moeten en wanneer wij nu den eersten dag niet gelukt zijn, wil dat niet zeggen dat wij later niet gelukkiger zullen zijn. Elk oogenblik kunnen wij op het juiste spoor komen.

— Dat hoop ik ! antwoordde zij. Ik zal trachten moedig te zijn — geloof me, ik zal het beproeven. Ik weet dat het laf van mij is, nu reeds ontmoedigd te zijn, maar...

Haar in dezen toestand te zien was meer dan ik kon verdragen ; daarom trachtte ik haar te troosten met te zeggen, wat er in eene week al niet zou kunnen gebeuren.

Vargenal zag ons van ter zijde aan en toen ziende hoe de zaken stonden, gedroeg hij zich zoo lafhartig mogelijk : hij ging heen met de kinderachtige verontschuldiging, dat hij jufvr. Priscilla beloofd had met haar naar een winkel in de buurt te gaan om een stuk zijde te koopen.

Dien achtermiddag zal ik mij mijn leven lang herinneren. Hoezeer ik haar ook steeds geacht had, ik geloof dat ik Mildred Blake tot hiertoe niet anders beschouwd had dan als eene goede vriendin. Ik had haar altijd een lief meisje gevonden, ik had bewonderd hare trouwhartige oogen, haar eene goede vriendin gevonden. De liefde, die zij toonde voor haren broeder, wiens leven al haar denken en doen beheerschte, was oorzaak geweest dat ik ook nooit gedacht had dat zij ooit voor iemand anders liefde zou gevoelen. Maar nu vielen mij plots de schellen van de oogen en zag ik op eenmaal hoe hartelijk onze vriendschap geworden was.

Evenwel, dit was niet het geschikte oogenblik voor eene liefdeverklaring ; ik beheerschte mij dus en trachtte haar kalmer te stemmen, wat mij ten slotte gelukte.

IX.

Den volgenden morgend verscheen onze aankondiging in alle bladen, in sprekende, groote letters, met den naam en de toegezegde belooning goed duidelijk gedrukt. Zij trok niet weinig de aandacht en weldra bleek het dat zij, afgescheiden van het doel dat wij er door hoopten te bereiken, ons heel wat last zou veroorzaken. Reeds vroeg in den morgend meldde zich de eerste bezoeker aan. Het was een bejaard man, een echte Spanjaard, die zich, al zag hij er vrij armoedig uit, voordeed als een edelman van den ouden stempel. Hij had, vertelde hij in antwoord op de eerste vraag, die ik hem deed, een Engelschman gekend, die aan de beschrijving in de annonce volkomen beantwoordde.

Maar toen Vargenal verder vroeg, bleek het dat die kennismaking had plaats gehad in de dagen, toen de jonge Blake nog te Eton was gewezst. 's Mans verontwaardiging toen ik hem uitlegde dat zijne meedeelingen voor ons geene waarde hadden, deed ons begrijpen wat wij nog te wachten waren. Vóór de avond gevallen was, hadden wij meer dan een paar dozijn burgers der Argentijnsche Republiek gesproken, die allen gekomen waren met een nieuw verhaal en de beschrijving van een nieuwen man. De Godfrey Blake dien men ons afschilderde, moest zoo wat tot alle natiën der wereld behoord hebben.

Zij waren van alles geweest, van kok af tot leden van Regeeringscolleges. Sommigen waren dood, anderen leefden nog in de stad of op de vlakten ; een er van hield een speelhuis te Montevideo ; meer dan een half dozijn zat in de gevangenis, en een had zich zoodanig onderscheiden dat hij in de laatste revolutie door zijne landgenooten wegens verraad was doodgeschoten. Maar geen hunner geleek ook maar eenigzins op den persoon dien wij zochten. En toen wij 's avonds onze verhooren staakten, waren wij nog even weinig op weg om Godfrey Blake te vinden, als op het oogenblik toen wij de annonce hadden opgegeven.

Richard Morgrave was niet door ons uitgenoodigd om bij de verhooren tegenwoordig te zijn, en toen wij hem den uitslag er van meedeelden, meende ik een zegevierenden glimlach om zijnen mond te zien. Ik had niet opgemerkt dat hij zich tot hiertoe veel moeite had gegeven om den verloren man te vinden. Aan boord had hij opgegeven van al hetgeen hij doen zou en zijne nicht veel beloofd, maar zij had zich daarvan blijkbaar niet veel voorgesteld.

Ofschoon zij den man niet zoo zeer verfoeide en wantrouwde als Vargenal deed — zij was daar te goedhartig voor — wisten wij toch wel dat zij niet zeer op zijne gunsten gesteld was.

Wat mij zelf betreft, nu ik over mijn eersten tegenzin jegens hem heen was, liet hij mij feitelijk volkomen koud, zelfs vond ik nu en dan eenig vermaak in zijn gezelschap. Ik vond het plezierig, te zien hoe nieuwsgierig hij was te weten of wij iets verder waren gekomen en hoe moeilijk hij zijne vreugde kon verbergen als hij vernam dat wij niets wijzer waren geworden.

Maar tusschen hem en Vargenal en jufvrouw Priscilla was het anders : tusschen hen was het steeds oorlog. Zij konden hem bijna niet ontmoeten zonder eenige verwensching te mompelen en als hare woorden en verwoede blikken Richard Morgrave hadden kunnen bang maken, zou hij geen uur meer te Buenos-Ayres gebleven zijn.

Nadat wij veertien dagen in de hoofdstad hadden vertoefd zonder iets verder te zijn gekomen, besloten wij den volgenden dinsdag naar de mijnen te gaan, waar de jonge Blake zooveel belang bij had gehad. Na ernstige besprekingen waren wij besloten Morgrave van dat plan onkundig te laten, maar ongelukkigerwijze maakten de halve antwoorden, die hij op zijne vragen ontving, dat hij argwaan ging koesteren, en in een onbewaakt oogenblik liet zijn nicht ons geheim los.

De verrassing, die hij toen toonde vond ik zeer eigenaardig voor iemand, die tot hiertoe zoo weinig meewerking had getoond. Ik begon daardoor ernstig na te denken en na den maaltijd, terwijl ik de dames vergezelde naar een der parken in de buurt, waar een militair korps een prachtig concert zou geven, vroeg ik Vargenal wat hij er van dacht.

— Er is iets bij hem gaande, zegde de oude heer, ik heb de laatste dagen op hem gelet en ik ben er zeker van dat de schurk tracht op de een of andere wijze ons werk te bederven.

— Ik zie niet in hoe hij dat zou kunnen doen, zegde ik, hij heeft er de macht niet toe. Maar heeft hij niet gezegd, dat hij dezen avond met ons mee zou gaan ?

— Dat had hij gezegd, maar op het laatste oogenblik gaf hij voor, hoofdpijn te hebben en vroeg naar bed te willen gaan. Let eens op, Brudenell, wij zullen er op den een of anderen dag spijt van hebben, dat wij Richard Morgrave hebben toegestaan zoo met ons om te gaan. De luipaard kan zijn streken niet afleeren, evenmin als de wolf een lam kan worden, hoe gaarne hij er ook voor zou willen doorgaan. Ik heb Richard Morgrave altijd als een schurk gekend en hij mag de laatste week dan heel vriendelijk geweest zijn in zijnen omgang, ik ben er zeker van dat hij alles veinst.

Na afloop van het concert keerden wij naar ons hotel terug. Het was een heerlijke avond ; zulk een maneschijn hadden wij in Engeland nooit gezien, en het was op straat zoo licht als in den dag. Vargenal en de dames waren vermoeid, en gingen, zoodra wij ons hotel hadden bereikt, naar bed. Ik besloot nog een wandeling te doen, om de stad eens bij avond te zien. Ik deed een « poncho » om en zette een « sombrero » op, welke ik beiden dien dag gekocht had, stak eene sigaar aan en verliet het hotel.

In dit kostuum geloofde ik dat ik niet zou herkend worden, zelfs niet door hen, die mij goed kenden. Er lag iets avontuurlijks in, op deze wijze door eene vreemde stad te zwerven, en vooral door eene zuid-amerikaansche stad. Ik wandelde aldus langs verschillende straten en keerde omtrent een uur later naar mijn hotel terug. Doch ik was nog niet aan het einde van mijne avonturen. Toen ik het gebouw wat naderde en juist de straat wilde oversteken, zag ik aan den overkant in dezelfde richting twee mannen wandelen. Een derde scheen zoowat 50 meters achter hen te volgen. Als zij bleven staan, bleef hij ook staan en als zij verder gingen, ging hij ook verder.

Voor de deur van het hotel bleven zij staan en bleven daar wel vijf minuten staan redekavelen, terwijl de derde in de schaduw van een der huizen bleef en hen in het oog hield, gelijk ik het deed van den anderen kant der straat. Eenige oogenblikken later zegde de langste van de twee zijn vriend, tot mijne verbazing in het Engelsch, goeden nacht en zich omkeerende, kwam hij toen de straat over in mijne richting.

Toen hij mij naderde, deed ik van verbazing een stap achteruit. Hoe het mogelijk was dat ik hem tot hiertoe niet herkend had, begrijp ik niet, maar er was geen twijfel mogelijk, het was niemand anders dan Herman Mulhausen. Maar wie was dan die andere geweest ? Evenwel het was niet moeilijk die vraag te beantwoorden.

(Wordt voortgezet).